

prima instanță: A. Sandu
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton, I. Cotruță

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru
Judecătorii: Valentina Clevadî, Tamara Chișca -Doneva
Iuliana Oprea, Oleg Sternioală,

examinând cererea de recurs depusă de către Svetlana Zgherea prin intermediul reprezentantului său,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura raionului Ialoveni în interesele lui Zgherea Eugeniu, succesor în drepturi Zgherea Svetlana împotriva lui Midor Vasile, Chilari Rodion, Rusnac Olga, Belciu Anna, Primăria orașului Ialoveni și Întovărășirea Pomicolă „Medic” cu privire la anularea actului de excludere din membrii întovărășirii, restabilirea dreptului de folosință asupra lotului de teren, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren, anularea contractelor de vânzare-cumpărare, obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” să înregistreze modificările în Registrul bunurilor imobile și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Svetlana Zgherea, au fost admise cererile de apel depuse de Midor Vasile și Chilari Rodion, fiind casată hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 30 decembrie 2013 cu pronunțarea unei noi hotărâri,

c o n s t a t

La 20 iulie 2010 Procuratura raionului Ialoveni a depus cerere de chemare în judecată în interesele lui Zgherea Eugeniu împotriva lui Midor Vasile, Chilari Rodion, Rusnac Olga, Belciu Anna, Primăria orașului Ialoveni și Întovărășirea Pomicolă „Medic” cu privire la anularea actului de excludere din membrii întovărășirii, restabilirea dreptului de folosință asupra lotului de teren, anularea titlului de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren, anularea contractelor de

vânzare-cumpărare și obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” să înregistreze modificările în Registrul bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii Procuratura raionului Ialoveni a indicat că în anul 1988 Zgherea Eugeniu în calitate de medic la Policlinica din or. Ialoveni a fost primit în rândul membrii Întovărășirii Pomicole „Medic” și i s-a alocat lotul de teren nr. 40 din extravilanul or. Ialoveni cu drept de folosință.

Prin hotărârea președintelui Întovărășirii Pomicole „Medic” - Ion Rangu din 17 octombrie 2004 Zgherea Eugeniu a fost exclus din membrii întovărășirii.

Consideră că hotărârea de excludere este ilegală, deoarece contrar art. 15 al Hotărârii Guvernului cu privire la întovărășire pomicole nr. 629 din 13 noiembrie 1991 și art. 15 al Statutului întovărășirii nu a fost aprobată de adunarea generală a întovărășirii.

Zgherea Eugeniu nu a fost informat despre hotărârea emisă fiind împiedicat să o atace.

În afară de aceasta, Rangu Ion a fost numit președinte al Întovărășirii Pomicole „Medic” prin dispoziția Primarului orașului Ialoveni nr. 254 din 08 septembrie 2004, contrar art. 30 pct. 2 al Hotărârii Guvernului cu privire la întovărășire pomicole nr. 629 din 13 noiembrie 1991, care prevede că adunarea generală alege direcția, președintele și comisia de revizie a întovărășirii.

Prin decizia Consiliului orașului Ialoveni nr. 24-03/8 din 11 noiembrie 2005 lui Midor Vasile i-a fost permisă privatizarea lotului de pământ cu suprafața de 0,058 ha, care anterior a aparținut lui Zgherea Eugeniu.

Lotul de teren nr. 40 deținut de Zgherea Eugeniu a fost vândut de Primăria orașului Ialoveni lui Midor Vasile în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.4789 din 28 noiembrie 2005 la suma de 200 lei.

La 17 august 2006 conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 1975 Midor Vasile a vândut terenul pomicol lui Chilari Rodion la suma de 5000 lei.

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 10804 din 03 septembrie 2007, Chilari Rodion a înstrăinat terenul pomicol Olgăi Rusnac și Annei Belciu la suma de 82500 lei.

Consideră că contractele de vânzare-cumpărare și titlul de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren urmează a fi anulate cu repunerea părților în poziția inițială.

Solicită Procuratura raionului Ialoveni în interesele lui Zgherea Eugeniu anularea actului unipersonal al președintelui Întovărășirii Pomicole „Medic” din 16 octombrie 2004 coordonat de Primăria orașului Ialoveni la 17 octombrie 2004 în partea excluderii din rândul membrilor a lui Zgherea Eugeniu, repunerea acestuia în dreptul de folosință asupra terenului nr. 40 din cadrul Întovărășirii Pomicole „Medic” din extravilanul or. Ialoveni, anularea contractelor de vânzare-cumpărare încheiate între Primăria orașului Ialoveni și Midor Vasile, între Midor Vasile și Chilari Radion și între Chilari Rodion, Rusnac Olga și Belciu Anna, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 5501101272 eliberat de Primăria orașului Ialoveni la 08 decembrie 2005 pe numele lui Midor Vasile și

obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” să efectueze modificările în Registrul bunurilor imobile (f.d. 2-4, Vol. I).

Potrivit certificatului de deces, la 26 februarie 2011 Zgherea Eugeniu a decedat (f.d. 72, Vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Ialoveni din 20 aprilie 2011 s-a suspendat procesul până la determinarea succesorului în drepturi a lui Zgherea Eugeniu, decedat la 26 februarie 2011 (f.d. 79, Vol. I).

Conform certificatului de calitate de moștenitor se atestă că Svetlana Zgherea are calitatea de moștenitor legal al averii lui Zgherea Eugeniu (f.d. 83, Vol. I).

Prin procura din 23 februarie 2011 Chise Lilia a fost împuternicită de Zgherea Svetlana să-i reprezinte interesele în instanța de judecată (f.d. 82, Vol. I).

La 26 septembrie 2011 reprezentantul Chise Lilia a depus în interesele Svetlanei Zgherea cerere de reluare a procesului (f.d. 81, Vol. I).

Prin încheierea Judecătoria Ialoveni din 03 octombrie 2011 procesul a fost reluat (f.d. 84, Vol. I).

La 17 mai 2012 Zgherea Svetlana a depus cerere de completare a temeiului acțiunii invocând jurisprudența națională pe un litigiu similar prin care s-a constatat că prin dispoziția Primarului orașului Ialoveni nr. 254 din 08 septembrie 2004 Rangu Anatol a fost numit în calitate de președinte al întovărășirii pomicole „Medic” cu încălcarea prevederilor legale.

A mai invocat că dreptul lui Zgherea Eugeniu la privatizarea gratuită a lotului de teren derivă din decizia Consiliului orașului Ialoveni nr. 24-3/8 din 11 noiembrie 2005 „Cu privire la permisiunea de a privatiza loturile de grădină din întovărășirile pomicole”, prin care s-a permis privatizarea gratuită de către succesorii lui Zgherea Eugeniu a lotului de teren aflat în posesia și folosința acestuia (f.d. 103-104, Vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Ialoveni din 18 decembrie 2012 cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol pe motivul neprezentării Svetlanei Zgherea și a avocatului Grecu Viorica în ședința de judecată (f.d. 162, Vol. I).

Prin încheierea Judecătoria Ialoveni din 30 ianuarie 2013 a fost anulată încheierea Judecătoriei Ialoveni din 18 decembrie 2012, pricina fiind fixată spre examinare (f.d. 176, Vol. I).

La 27 mai 2013 Zgherea Svetlana a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitând anularea actului unipersonal al președintelui Întovărășirii Pomicole „Medic” din 16 octombrie 2006, coordonat cu Primăria or. Ialoveni la 17 octombrie 2004 în partea excluderii lui Zgherea Eugeniu din membrii Întovărășirii Pomicole „Medic”; repunerea în dreptul de folosință, ca succesor în drepturi a lui Zgherea Eugeniu, asupra terenului nr. 40 cu suprafața de 0,058 ha, numărul cadastral 5501101.272 situat în extravilanul orașului Ialoveni; anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 08 decembrie 2012 eliberat pe numele lui Midor Vasile, transcris în Registrul bunurilor imobile al Oficiului Teritorial Cadastral Ialoveni nr. 411-2/06 la 12 ianuarie 2006 cu numărul cadastral 5501101.272; anularea contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 0,058 ha situat în extravilanul orașului Ialoveni încheiat între Primăria orașului

Ialoveni și Midor Vasile la 28 noiembrie 2005, autentificat de notarul Chetreanu Oleg cu numărul 4789 la 28 noiembrie 2005, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ialoveni la 12 ianuarie 2006 cu numărul 411-1/06; anularea contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 0,058 ha situat în extravilanul orașului Ialoveni, încheiat între Midor Vasile și Chilari Rodion la 17 august 2006, autentificat de notarul Rudco Valeriu cu numărul 1975 la 17 august 2006, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ialoveni la 12 septembrie 2006 cu numărul 11829/06; anularea contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu suprafața de 0,058 ha situat în extravilanul orașului Ialoveni, încheiat între Chilari Rodion, Rusnac Olga și Belciu Anna la 03 septembrie 2007, autentificat de notarul Stahurschi Vasile cu numărul 10800 la 03 septembrie 2007, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ialoveni la 21 septembrie 2007 cu numărul 5501 și obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” să înregistreze modificările în Registrul bunurilor imobile (f.d. 198, Vol. I).

Prin mandatul din 03 februarie 2013 avocatul Hodorogea Ecaterina a fost împuternicită de Chilari Rodion să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cereri (f.d. 42, Vol. I).

Prin încheierea Judecătorei Ialoveni din 27 iunie 2013 a fost admis demersul avocatului Hodorogea Ecaterina, fiind dispusă încetarea procesului civil la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura raionului Ialoveni în interesele lui Zgherea Eugeniu, succesor în drepturi Zgherea Svetlana împotriva lui Midor Vasile, Chilari Rodion, Rusnac Olga, Belciu Anna, Primăria orașului Ialoveni și Întovărășirea Pomicolă „Medic” cu privire la anularea actului de excludere din membrii întovărășirii, restabilirea dreptului de folosință asupra lotului de teren, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren, anularea contractelor de vânzare-cumpărare, obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” să înregistreze modificările în Registrul bunurilor imobile și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 203-204, Vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2013 a fost admis recursurile declarate de Procuratura raionului Ialoveni și Zgherea Svetlana, fiind casată încheierea Judecătorei Ialoveni din 27 iunie 2013 cu restituirea pricinii pentru judecarea fondului (f.d. 226-230, Vol. I).

În ședința din judecată din 30 decembrie 2013 avocatul Grecu Viorica reprezentantul lui Zgherea Svetlana a solicitat admiterea acțiunii și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 8000 lei (f.d.35-41, Vol. II).

Prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 30 decembrie 2013 s-a anulat actul unipersonal al președintelui Întovărășirii Pomicole „Medic” din 16 octombrie 2006, coordonat cu Primăria orașului Ialoveni la 17 octombrie 2004 în partea excluderii lui Zgherea Eugeniu, succesor în drepturi Zgherea Svetlana, din rândul membrilor Întovărășirii Pomicole „Medic”.

S-a repus în dreptul de folosință Zgherea Eugeniu asupra terenului nr. 40 situat în extravilanul orașului Ialoveni.

S-a anulat contractul de vânzare-cumpărare a terenului la prețul de 200 lei, cu suprafața de 0,058 ha situat în extravilanul orașului Ialoveni, încheiat între Primăria orașului Ialoveni și Midor Vasile la 28 noiembrie 2005 cu aducerea părților în poziția inițială.

S-a anulat contractul de vânzare-cumpărare a terenului la prețul de 5000 lei, cu suprafața de 0,058 ha situat în extravilanul orașului Ialoveni, încheiat între Midor Vasile și Chilari Rodion la 17 august 2006 cu aducerea părților la poziția inițială.

S-a anulat contractul de vânzare-cumpărare a terenului la prețul de 82500 lei, cu suprafața de 0,058 ha, situat în extravilanul orașului Ialoveni, încheiat între Chilari Rodion, Rusnac Olga și Becciu Anna la 03 septembrie 2007 cu aducerea părților la poziția inițială.

S-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 5501101272 eliberat de Primăria orașului Ialoveni la 08 decembrie 2005 pe numele lui Midor Vasile.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Midor Vasile, Chilari Rodion, Rusnac Olga, Belciu Anna în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2475 lei.

Pretențiile Svetlanei Zgherea cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 8000 lei au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 54, 57-59, Vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2014 a fost respins apelul declarat de Chilari Rodion și Midor Vasile. A fost admis apelul declarat de Zgherea Svetlana, casată hotărârea Judecătorei Ialoveni din 30 decembrie 2013 în partea respingerii pretențiilor de încasare a cheltuielilor de asistență juridică și emisă în această parte o hotărâre nouă prin care a fost încasat din contul Primăriei orașului Ialoveni în beneficiul Svetlanei Zgherea cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 lei (f.d. 114-125, Vol. II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 noiembrie 2014 au fost admise recursurile declarate de Midor Vasile și Primăria orașului Ialoveni, fiind casată decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2014 cu remiterea pricinii spre rejudecare în ordine de apel în alt complet de judecată, deoarece hotărârile au fost întemeiate în baza unor probe, care nu au fost cercetate în ședința de judecată. De asemenea instanța a admis ca probe xerocopiile unor înscrisuri neautentificate și din care nu se poate constata conținutul acestora (f.d. 167-175, Vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, a fost respinsă cererea de apel declarată de Svetlana Zgherea, au fost admise cererile de apel depuse de Midor Vasile și Chilari Rodion, fiind casată hotărârea Judecătorei Ialoveni din 30 decembrie 2013 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a fost încetat procesul civil pe marginea pretenției Svetlanei Zgherea privind anularea actului unipersonal al președintelui Întovărășirii Pomicole „Medic” din 16 octombrie 2006, coordonat cu Primăria orașului Ialoveni la 17 octombrie 2004 în partea excluderii lui Zgherea Eugeniu, succesor în drepturi Zgherea Svetlana, din rândul membrilor Întovărășirii Pomicole „Medic”. În rest au fost respinse pretențiile Svetlanei Zgherea privind repunerea în dreptul de folosință a lui Zgherea Eugeniu succesor în drepturi Zgherea

Svetlana, asupra terenului nr. 40 cu suprafața de 0,058 ha, nr. cadastral 5501101.272 situat în orașului Ialoveni extravilanul Întovărășirii Pomicole „Medic”, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 5501101272 eliberat de Primăria orașului Ialoveni la 08 decembrie 2005 pe numele lui Midor Vasile și anularea contractelor de vânzare-cumărare (f.d. 58-67, Vol. III).

La 21 aprilie 2016, Svetlana Zgherea prin intermediul reprezentantului său a depus recurs, iar la 25 aprilie 2016 a depus recurs suplimentar împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 al.(1) Cod Procedură Civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data pronunțării deciziei, iar în cazul redactării acesteia, de la data înștiințării scrise a părților despre semnarea hotărârii redactate.

Prin prisma normei citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, deoarece la materialele pricinii nu există dovada recepționării de către recurent a deciziei instanței de apel.

Recurenta Svetlana Zgherea prin intermediul reprezentantului său în motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la adoptarea deciziei contestate, cît și prima instanță a încălcat normele de drept procedural și material, nu a constatat și elucidat circumstanțele care au importanță pentru examinarea justă a pricinii.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 06 mai 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Midor Vasile, Chilari Rodion, Primăria orașului Ialoveni și Întovărășirea Pomicole „Medic” cererea de recurs depusă de Svetlana Zgherea prin intermediul reprezentantului său cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 06 iunie 2016 Midor Vasile și Primăria orașului Ialoveni au depus referințe la cererea de recurs, solicitînd declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat în limitele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele pricinii s-a constatat că în anul 1988 Zgherea Eugeniu a devenit membru al Întovărășirii Pomicole „Medic”, fiindu-i repartizat în posesie sectorul de pământ nr. 40 cu suprafața de 580 m.² situat în extravilanul orașului Ialoveni. (f.d. 17 Vol.I).

Prin dispoziția Primarului raionului Ialoveni nr. 254 din 08 septembrie 2004, avînd ca pretext nivelul scăzut de colectare a impozitului funciar, Rangu Ion funcționar al Primăriei raionului Ialoveni, contrar capitolului IV al statutului Întovărășirii Pomicole „Medic”, care prevede alegerea organelor de conducere exclusiv de către adunarea generală a membrilor întovărășirii, a fost numit președinte a Întovărășirii Pomicole „Medic”.

Ulterior, la 16 octombrie 2004 președintele întovărășirii, unipersonal a prezentat Primăriei lista membrilor Întovărășirii Pomicole „Medic”, printre care și Zgherea Eugeniu, și a solicitat acordul autorităților publice privind excluderea a 33 membri.

La 17 octombrie 2004, pe cererea președintelui întovărășirii cu privire la excluderea a 33 membri a fost aplicată ștampila Primăriei Ialoveni, care a servit ulterior temei pentru vânzarea-cumpărarea la 28 noiembrie 2005 a terenului de pământ nr.40 la prețul de 200 lei și eliberarea la 08 decembrie 2005 a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Midor Vasile, care niciodată nu a deținut calitate de membru a Întovărășirii Pomicole „Medic” (f.d. 113-114, Vol. I).

Prin dispoziția Primarului orașului Ialoveni nr. 423 din 30 noiembrie 2005 a fost anulată decizia prin care a fost numit în calitate de președinte al Întovărășirii Pomicole „Medic”, Ion Rangu.

Potrivit contractului de vânzare-cumpărare a terenului nr. 1975 din 17 august 2006 Midor Vasile a înstrăinat lotul litigios lui Rodion Chilari la prețul de 5000 lei, tranzacția fiind înregistrată la Oficiul Cadastral Teritorial Ialoveni la 12 august 2006 (f.d.25 Vol.I).

La 03 septembrie 2007, potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr. 10800, Chilari Rodion a înstrăinat lotul litigios Olgăi Rusnac și Anei Belciu la prețul de 82 500 lei, tranzacția fiind înregistrată la Oficiul Cadastral Teritorial Ialoveni la 21 septembrie 2007 (f.d.32 Vol.I).

Invocînd ilegalitatea actelor nominalizate pe motiv că au fost încheiate cu derogări esențiale de la prevederile legale, Procurorul Ialoveni în interesele pensionarului Eugeniu Zgherea, substituit cu succesorul în drepturi Zgherea Svetlana, solicită anularea acestora cu aducerea părților în poziția inițială.

Fiind investită cu examinarea prezentei pricini, prima instanță prin hotărîrea din 30 decembrie 2013, a admis acțiunea integral.

Judecînd apelul, instanța de apel prin decizia din 03 decembrie 2015 a casat hotărîrea primei instanțe și a emis o nouă hotărîre prin care a fost încetat procesul civil pe marginea pretenției Svetlanei Zgherea privind anularea actului unipersonal al președintelui Întovărășirii Pomicole „Medic” din 16 octombrie 2006, coordonat cu Primăria orașului Ialoveni la 17 octombrie 2004 în partea excluderii lui Zgherea

Eugeniu, succesor în drepturi Zgherea Svetlana, din rândul membrilor Întovărășirii Pomicole „Medic”. În rest au fost respinse pretențiile Svetlanei Zgherea privind repunerea în dreptul de folosință a lui Zgherea Eugeniu succesor în drepturi Zgherea Svetlana, asupra terenului nr. 40 cu suprafața de 0,058 ha, nr. cadastral 5501101.272 situat în orașului Ialoveni extravilanul Întovărășirii Pomicole „Medic”, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 5501101272 eliberat de Primăria orașului Ialoveni la 08 decembrie 2005 pe numele lui Midor Vasile și anularea contractelor de vânzare-cumărare (f.d. 58-67, Vol. III).

În susținerea soluției date, instanța de apel a conchis că calitatea de membru a Întovărășirii Pomicole „Medic” este o calitate legată exclusiv de persoană, care dispune de acest drept personal.

La caz, instanța de recurs constată, că decizia instanței de apel este una pripită, nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul existent la dosar, precum și normelor de drept ce reglementează acest aspect, fapt ce contravine prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC,

Or, analiza pe care instanța o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Conform pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr. 629 din 13 noiembrie 1991 cu privire la întovărășirii pomicole, de regulă, în rândul membrilor întovărășirii pomicole pot fi primiți lucrătorii unei întreprinderi, instituții sau organizații, precum și pensionarii, care au lucrat anterior la această întreprindere, instituție sau organizație. În cazul decesului unuia din membrii întovărășirii pomicole, conform legislației civile în vigoare, dreptul de posesiune succesorală revine moștenitorilor acestuia.

În cazul retragerii din întovărășirea pomicolă a unuia din membri din motive de sănătate sau din alte cauze motivate, care împiedică îndeplinirea cerințelor Statutului întovărășirii, unul din membrii familiei acestuia beneficiază de dreptul preferențial de intrare în întovărășirea respectivă.

Din sensul prevederilor citate clar rezultă că în cazul decesului unuia din membrii întovărășirii pomicole, conform legislației civile în vigoare, dreptul de posesiune succesorală revine moștenitorilor acestuia.

Prin urmare instanța de recurs consideră eronată concluzia instanței de apel că calitatea de membru a Întovărășirii Pomicole „Medic” este o calitate legată exclusiv de persoană, care dispune de acest drept personal și că Zgherea Svetlana nu poate deține această calitate.

Or, Zgherea Svetlana în calitate de moștenitor legal a lui Zgherea Eugeniu, potrivit certificatului de moștenitor legal nr. 13154 din 10 septembrie 2011, conform legislației civile în vigoare, are dreptul de posesiune succesorală asupra averii acestuia, inclusiv are dreptul preferențial de intrare în întovărășirea respectivă.

Reieșind din cele expuse și luând în considerație faptul că instanța de apel a încetat procesul, fără a se expune în fond asupra examinării pricinii, instanța de recurs consideră că pricina urmează a fi remisă în instanța de apel pentru a fi examinată în fond cu expunerea asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

Or, încetarea acțiunii în condițiile supra enunțate, ar fi o încălcare a dreptului părții la judecarea pricinii în mod echitabil.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se în mod selectiv la unele constatări invocate de apelant, dispunând încetarea fără a examina pricina în raport cu probele anexate și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

În situația dată, reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs consideră că la judecarea cauzei era necesară verificarea legalității obiectului litigiului atât în baza argumentelor invocate de apelant, cât și conform cadrului legal ce guvernează raportul juridic supus judecării.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Astfel instanța de recurs indică că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 noiembrie 2014 a fost casată decizia instanței de apel din 01 iulie 2014 cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

Potrivit deciziei enunțate, instanța de recurs a indicat că prima instanță și instanța de apel nu au ținut cont de prevederile imperative ale legii și au admis ca probe xerocopiile unor înscrisuri neautentificate și din care nu se poate constata conținutul acestora din motivul imposibilității de a le citi (f.d. 113-114, Vol. I).

Or conform art. 138 alin. (4) Codul de procedură civilă, înscrisul se depune în original sau în copie autenticată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original când, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanțele pricinii trebuie confirmate numai cu documente în original sau când copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum și în alte cazuri când instanța consideră necesară prezentarea originalului.

Totodată instanța de apel nu a ținut cont de practica uniformă stabilită pe aceste categorii de dosare, or instanțele de judecată naționale urmează să aplice

uniform legislația națională în vederea asigurării coerenței practicii și siguranței actului juridic.

La acest capitol instanța invocă constatările Curții Europene a Drepturilor în cazul Beian împotriva României (nr. 1) nr. 30658/05) în care Curtea a statuat că, faptul aplicării neuniforme a legislației, este în sine contrara principiului siguranței publice, care este implicită în ansamblu articolelor Convenției și care constituie unul din elementele fundamentale ale statului de drept.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Distinct de cele arătate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Svetlana Zgherea prin intermediul reprezentantului său.

Se casează integral deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura raionului Ialoveni în interesele lui Zgherea Eugeniu, succesor în drepturi Zgherea Svetlana împotriva lui Midor Vasile, Chilari Rodion, Rusnac Olga, Belciu Anna, Primăria orașului Ialoveni și Întovărășirea Pomicolă „Medic” cu privire la anularea actului de excludere din membrii întovărășirii, restabilirea dreptului de folosință asupra lotului de teren, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorilor de teren, anularea contractelor de vânzare-cumpărare, obligarea Întreprinderii de Stat „Cadastru” să înregistreze modificările în Registrul bunurilor imobile și compensarea cheltuielilor

de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Iuliana Oprea

Oleg Sternioală